

Media ja lehdistö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 32/21
Luxemburgissa 4.3.2021

Tuomio asiassa C-362/19 P
komissio v. Fútbol Club Barcelona

Unionin tuomioistuin kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen tuomion, jolla kumottiin komission päätös neljää espanjalaista ammattilaisjalkapalloseuraa koskevan verojärjestelmän luonnehtimisesta valtiontueksi

Fútbol Club Barcelonan kyseisestä päätöksestä nostama kanne hylätään lopullisesti

Vuonna 1990 annetussa Espanjan laissa kaikki espanjalaiset ammattilaisurheiluseurat velvoitettiin muuttamaan oikeudellinen muotonsa urheiluosakeyhtiöksi lukuun ottamatta ammattilaisurheiluseuroja, joiden tase oli ollut lain antamista edeltäneiden vuosien aikana ylijäämäinen. Fútbol Club Barcelona (FCB) ja kolme muuta ammattilaisjalkapalloseuraa, jotka kuuluivat kyseisen poikkeuksen soveltamisalaan – Club Atlético Osasuna (Pamplona), Athletic Club (Bilbao) ja Real Madrid Club de Fútbol (Madrid) –, olivat siten päättäneet jatkaa toimintaansa voittoa tavoittelemattomina oikeushenkilöinä, ja niiden tuloihin sovellettiin tällä perusteella erityistä verokantaa. Koska kyseinen verokanta oli ollut vuoteen 2016 saakka alempi kuin urheiluosakeyhtiöihin sovellettu verokanta, komissio katsoi 4.7.2016 antamallaan päätöksellä,¹ että tämä säännöstö on sääntöjenvastainen ja sisämarkkinoille soveltumaton tukijärjestelmä, koska siinä otetaan käyttöön yhteisöveroa koskeva verotuksellinen etu neljän asianomaisen seuran hyväksi, ja määräsi Espanjan lopettamaan kyseisen säännösten soveltamisen ja perimään niille, jotka kuuluvat mainitun järjestelmän piiriin, maksetut yksittäiset tuet takaisin.

Unionin yleinen tuomioistuin, joka käsitteli FCB:n riidanalaisesta päätöksestä nostamaa kannetta, kumosi kyseisen päätöksen 26.2.2019 annetulla tuomiolla² siitä syystä, ettei komissio ollut osoittanut oikeudellisesti riittävällä tavalla niiden, jotka ovat kyseessä olevan toimenpiteen kohteena, saaman taloudellisen edun olemassaoloa. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi erityisesti, ettei komissio ollut tutkinut riittävästi, voitiinko kyseisestä alemmasta verokannasta seurannut etu tasapainottaa voittoa tavoittelemattomien oikeushenkilöiden muodossa toimiviin ammattilaisjalkapalloseuroihin sovellettavalla satunnaisten voittojen uudelleeninvestointia koskevalla vähennyksellä, joka on pienempi kuin urheiluosakeyhtiöinä toimiviin yhteisöihin sovellettava vähennys.

Unionin tuomioistuin hyväksyy 4.3.2021 antamassaan tuomiossa komission tekemän valituksen vaatimukset ja kumoaa valituksenalaisen tuomion. Komissio esitti valituksensa tueksi yhden ainoan valitusperusteen, joka perustui SEUT 107 artiklan 1 kohdan rikkomiseen siltä osin kuin on kyse yhtäältä kyseisessä määräyksessä tarkoitetusta käsitteestä ”etu, joka voi olla valtiontukea” ja toisaalta komissiolle kuuluvista velvollisuuksista tutkittaessa tuen olemassaoloa erityisesti edun olemassaolon kannalta. Unionin tuomioistuin täsmentää tässä yhteydessä niitä näyttövaatimuksia, jotka komissiolle on asetettu analyysissä, jolla pyritään ratkaisemaan, tuottaako verojärjestelmä etua niille, jotka kuuluvat sen piiriin, ja voiko kyseinen järjestelmä olla siis SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua ”valtiontukea”.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

¹ Valtiontuesta SA.29769 (2013/C) (ex 2013/NN), jonka Espanja on toteuttanut eräiden jalkapalloseurojen hyväksi, 4.7.2016 annettu komission päätös (EU) 2016/2391 (EUVL 2016, L 357, s. 1).

² Tuomio 26.2.2019, Fútbol Club Barcelona v. komissio, [T-865/16](#) (ks. myös [lehdistötiedote nro 17/19](#)).

Arvioitaessa valituksen tueksi esitetyn ainoan valitusperusteen perusteltavuutta **unionin tuomioistuin toteaa ensinnäkin, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että riidanalaista päätöstä oli tarkasteltava päätöksenä, joka koskee sekä tukijärjestelmää³ että yksittäisiä tukia, koska komissio on lausunut päätöksessään myös neljälle nimeltä mainitulle järjestelmän piiriin kuuluvalla seuralla yksittäin myönnettyistä tuista.** Tukiohjelman tapauksessa on näet erotettava toisistaan kyseisen ohjelman käyttöön ottaminen ja kyseisen ohjelman osana myönnettyt tuet. Yksittäiset toimenpiteet, joilla vain pannaan täytäntöön tukiohjelma, ovat pelkkiä yleisen ohjelman täytäntöönpanotoimenpiteitä, joita ei lähtökohtaisesti tarvitse ilmoittaa komissiolle.

Käsiteltävässä asiassa **unionin tuomioistuin kuitenkin huomauttaa, että riidanalainen toimenpide koskee tällaista tukiohjelmaa, koska voittoa tavoittelemattomiin yhteisöihin sovellettavat erityiset verosäännökset, erityisesti alennettu verokanta, voivat pelkästään kyseisen toimenpiteen johdosta hyödyttää kutakin niistä tukikelpoisista jalkapalloseuroista, jotka on määritelty yleisesti ja käsitteellisesti, toistaiseksi ja rajoittamattoman määrän ilman, että edellytetään muita täytäntöönpanotoimenpiteitä, ja ilman, että nämä säännökset liittyisivät erityisen hankkeen toteuttamiseen.** Näin ollen pelkästään sillä, että nyt käsiteltävässä asiassa tukia on myönnetty seuroille yksittäin osana kyseessä olevaa tukiohjelmaa, ei voi olla vaikutusta tutkintaan, joka komission on suoritettava edun olemassaolon määrittämiseksi. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi siis virheellisesti, että tällä seikalla on merkitystä.

Unionin tuomioistuin toteaa toiseksi, että unionin yleisen tuomioistuimen näin tekemä oikeudellinen virhe mitätöi päätelmät, jotka unionin yleinen tuomioistuin oli tehnyt tämän perusteella niiden velvollisuuksien ulottuvuudesta, jotka komissiolla on edun olemassaolon todistamisen osalta. Tämän virheellisen lähtökohdan johdosta unionin yleinen tuomioistuin näet katsoi, että komission olisi pitänyt ottaa arvioinnissaan huomioon alennetusta verokannasta seuraavan edun lisäksi myös kyseessä olevan verojärjestelmän muut osatekijät, joita ei sen mukaan voida erottaa toisistaan, kuten vähennysmahdollisuudet siltä osin kuin niiden rajoittamisella voitaisiin tasapainottaa edellä tarkoitettu etu. Unionin tuomioistuin huomauttaa, että komission on tosin tehtävä tukiohjelmasta kokonaisarviointi ottamalla huomioon kaikki osatekijät, jotka ovat sen ominaispiirteitä ja tuensaaajille joko suotuisia tai epäsuotuisia ominaispiirteitä. Edun olemassaolon tutkinta ei voi kuitenkaan riippua tukiohjelman piiriin kuuluvien taloudellisesta tilanteesta silloin, kun yksittäiset tuet myöhemmin myönnetään osana kyseistä ohjelmaa. Erityisesti **se, ettei tukiohjelmaa käyttöön otettaessa ole mahdollista määrittää kunkin sen piiriin kuuluvan tosiasiallisesti saaman edun tarkkaa määrää verovuositain, ei voi estää komissiota toteamasta, että tukiohjelma saattoi jo kyseisessä vaiheessa tuottaa etua sen piiriin kuuluville, eikä se vastaavasti voi vapauttaa asianomaista jäsenvaltiota sille kuuluvasta olennaisesta velvollisuudesta ilmoittaa tällainen ohjelma.** Jos – kuten unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisessa tuomiossa myöntänyt – komission olisi näet verojärjestelmää koskevassa analyysissä tarkastettava ajan tasalle saatettujen tietojen perusteella, onko etu toteutunut tosiasiallisesti myöhempinä verovuosina, ja tarvittaessa, onko tällainen etu kompensoitu muiden verovuosien aikana todetuilla haitoilla, jäsenvaltioita, jotka eivät noudata velvollisuuttaan ilmoittaa tällainen järjestelmä, suosittaisiin kyseessä olevalla lähestymistavalla. **Komission on siis vasta osana kyseessä olevaa tukiohjelmaa myönnettyjen yksittäisten tukien mahdollisen takaisinperimisen vaiheessa tarkastettava kunkin tuensaaajan yksilöllinen tilanne,** koska tällainen takaisinperiminen edellyttää sen tuen tarkan määrän määrittelemistä, jonka tuensaaajat ovat tosiasiallisesti saaneet käyttöönsä kunakin verovuonna.

Käsiteltävässä asiassa on selvää, että siltä osin kuin riidanalaiseen toimenpiteeseen perustuvassa tukijärjestelmässä annetaan erälle seuroille, joihin kyseistä järjestelmää voidaan soveltaa ja joihin FCB kuului, mahdollisuus jatkaa toimintaansa poikkeuksellisesti voittoa tavoittelemattomana yhteisönä, kyseiset seurat ovat heti kyseisen järjestelmän käyttöön ottamisesta alkaen voineet hyötyä sen nojalla alemmasta verokannasta kuin urheiluosakeyhtiöinä toimivat seurat. **Kyseessä**

³ [SEUT 108] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 13.7.2015 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 (EUVL 2015, L 248, s. 9) 1 artiklan d alakohdan tarkoituksessa.

oleva tukijärjestelmä oli tämän johdosta jo käyttöönottamisajankohtanaan omiaan suosimaan voittoa tavoittelemattomina yhteisöinä toimivia seuroja urheiluosakeyhtiöinä toimiviin seuroihin nähden, ja ne saivat siitä siis etua, joka voi kuulua SEUT 107 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan. Tästä seuraa, että osoittaakseen oikeudellisesti riittävällä tavalla, että kyseessä oleva tukijärjestelmä tuottaa sen piiriin kuuluville SEUT 107 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvaa etua, **komission ei tarvinnut tutkia riidanalaisessa päätöksessä satunnaisten voittojen uudelleeninvestointia koskevan vähennyksen vaikutusta eikä verohyvityksen muodossa olevien lykkäysmahdollisuuksien vaikutusta eikä varsinkaan sitä, neutralisoisivatko tämä vähennys tai nämä lykkäysmahdollisuudet alennetusta verokannasta johtuvan edun.** Näin ollen on todettava, että kun unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että komission oli suoritettava tällainen tutkinta pyytämällä tarvittaessa merkityksellisiä tietoja, se **teki oikeudellisen virheen.** Unionin tuomioistuin kumoaa siis valituksenalaisen tuomion tältä osin.

Siltä osin kuin lopuksi on kyse valituksenalaisen tuomion kumoamisen seurauksista, unionin tuomioistuin huomauttaa aluksi, että hyväksyäkseen riidanalaisen päätöksen kumoamista koskevan kanteen unionin yleinen tuomioistuin on tosin hyväksynyt valituksenalaisessa tuomiossa toisen kanneperusteen, joka perustui lähinnä edun olemassaoloa koskevaan puutteelliseen arviointiin, mutta se on ensin hylännyt kanneperusteen, joka perustui SEUT 49 artiklan rikkomiseen siltä osin kuin komission olisi pitänyt FCB:n mukaan todeta, että ammattilaisurheiluseuroille asetettu velvollisuus muuttaa oikeudellinen muotonsa urheiluosakeyhtiöksi oli vastoin kyseisessä määräyksessä taattua sijoittautumisvapautta. Tällaisessa tilanteessa unionin tuomioistuin korostaa kuitenkin, että FCB:llä tai Espanjalla, joka on osallistunut asian käsittelyyn väliintulijana tukeakseen jalkapalloseuran vaatimuksia, oli mahdollisuus riitauttaa liitännäisvalituksen yhteydessä kyseessä olevan kanneperusteen hylkäämisen perustelujen oikeellisuus, vaikka unionin yleinen tuomioistuin olisi hyväksynyt niiden vaatimukset muista syistä. Koska tällaista valitusta ei ole tehty, valituksenalainen tuomio on näin ollen saanut tältä osin lainvoiman.

Tämän täsmennyksen jälkeen **unionin tuomioistuin katsoo, että asia on ratkaisukelpoinen, ja se siis lausuu siitä ja hylkää neljä muuta ensimmäisessä oikeusasteessa esitettyä kanneperustetta**, jotka perustuivat virheisiin, joita komission väitettiin tehneen tutkiessaan kyseessä olevalla toimenpiteellä myönnettyä etua, luottamuksensuojan ja oikeusvarmuuden periaatteiden loukkaamiseen, SEUT 107 artiklan 1 kohdan rikkomiseen siltä osin kuin komissio ei ollut katsonut, että riidanalainen toimenpide oli perusteltu verojärjestelmän sisäisellä johdonmukaisuudella, ja voimassa olevan tuen takaisinperimiseen sovellettavien sääntöjen rikkomiseen. **Unionin tuomioistuin hylkää siis FCB:n nostaman kanteen.**

MUISTUTUS: Euroopan unionin tuomioistuin käsittelee valituksia, joissa haetaan muutosta unionin yleisen tuomioistuimen antamiin tuomioihin ja määräyksiin oikeuskysymyksissä. Lähtökohtaisesti valituksella ei ole lykkäävää vaikutusta. Jos valitus tutkitaan ja hyväksytään, unionin tuomioistuin kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen päätöksen. Jos asiassa on mahdollista antaa ratkaisu, unionin tuomioistuin voi tehdä sen. Muussa tapauksessa unionin tuomioistuimen on siirrettävä asia unionin yleiseen tuomioistuimeen, jota sen valituksesta antama ratkaisu sitoo.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla julistamispäivänä

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamisesta on saatavilla sivustolla "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106